

Gólhelyzet

Interjú Mezey Györggyel

Az interjút András Kriszta és Tamás Tibor készítette

Mezey úr, Ön milyennek szeretné látni, mondjuk, tíz év múlva a magyar futballt? Mi az az elképzelt célállapot, ahova Ön szerint el kellene jutnia a labdarúgásunknak?

Véleményem szerint a hivatásos magyar labdarúgás célállapotának középpontjában a sportág teljes, minden területet érintő átrendeződésének kell állnia. Ennek az átrendeződésnek a társadalmi, gazdasági igényekkel, változásokkal kell harmonizálnia. Ebben alapvetően egyetértek a két alaptanulmány következtetéseivel.

De mit jelent mindez a professzionális magyar futballban? Mindenekelőtt olyan profi klubok létrejöttét, amelyek pénztermelő képességük által képesek önmaguk eltartására. Ez feltételezi a valós tulajdonos megjelenését, a létesítmények tulajdonjogi rendezését, a futball területén lezajló teljes szerkezeti, gazdasági átalakulást. Tíz év alatt meg kell történnie a

futballszakosztályok tényleges leválásának a többszakosztályos egyesületekről, és meg kell történnie ezek vállalkozásszerű működésre alkalmas gazdasági formára történő átalakításának.

A klubokat sikeres működésük érdekében a jövőben a fogyasztók maximális figyelembevétele, fogyasztóorientáltság kell hogy jellemezze. A kérdésében felvetett időszak alatt már egy-két magyar futballklub – például az *MTK FC* – is megjelenik a tőzsdén, de ez a folyamat, azt hiszem, még nem lesz általános.

A futball mára komoly üzletet jelent Nyugat-Európában, és a többi üzletághoz hasonlóan működik. Hadd hozzam fel a legfrissebb esetet példának. Az olasz kupagyőztes *Vicenza* csapatát tisztán angolokból álló tőkecsoport vásárolta meg. Ez korábban elképzelhetetlen lett volna, de ma már a futball is egy iparág, amely ha a külföldi tőke kedvezőnek ítéli meg, akkor vonzóvá válik a befektetések számára.

Hogyan fogják érinteni ezek a változások a nem hivatásos labdarúgást, a szabadidős futballt és főleg az utánpótlás-nevelést?

Ami a szabadidős labdarúgást illeti, itt is le fog zajlani ez az átrendeződés, amelynek eredményeként ezt a területet a valódi amatőr szellem kell hogy jellemezze a jövőben.

Az utánpótlás vagy gyerekfutball területének a társadalmi alapigényeknek megfelelően kell kiépülnie, hiszen nem szabad megfeledeznünk arról, hogy ezzel milyen nehezen orvosolható problémáktól (alkohol-, drogfogyasztás) mentesülhet a magyar társadalom. Ennek eredményeként a grund-, a szabadidős- és az egyesületekben zajló utánpótlásfutballnak társadalmat építő elemmé kell válnia.

Úgy tűnik, az utóbbi egy-két hónapban forrongásban van a magyar labdarúgás, elég

csak az akár példaértékűnek tekinthető BVSC–Zugló FC megalakulására vagy az Újpestnél meghirdetett változásra utalni. Ön hogyan értékeli ezeket a folyamatokat, mennyiben segítik az Ön által felvázolt célállapot elérését?

Véleményem szerint a manapság megfigyelhető folyamatok csak formális, látszatformák, hiszen még mindig rengeteg a futballpiaci érintettek körében megfigyelhető visszahúzó erő. A felszínen úgy tűnik, hogy már megtörtént a labdarúgó-szakosztályok önállóvá válása, de ez csak formális önállóságot jelent, hiszen például ezek a futballklubok nem rendelkeznek önálló költségvetéssel, ráadásul bizonyos, ebből eredő előnyök nem is inspirálják ezeknek a folyamatoknak a lezajlását.

Manapság különbséget kell tennünk befektetők és befektetők közt. A magyar hivatásos labdarúgásban mára megjelent a valós, hosszú távban gondolkodó befektetők köre, olyanoké, mint Várszegi Gábor vagy Németh László. A befektetők mögött általában különböző méretű üzleti csoportok állnak. Közös jellemzőjük, hogy hosszú távon és természetesen üzletben gondolkodnak: majdan ki kívánják venni befektetett tőkéjük hasznát. Ők jelenthetik a magyar futball számára messiásként várt valós tulajdonosokat.

A befektetők másik körét talán nem is nevezhetjük befektetőknek, találóbba a spekuláns szó, hiszen ők rövid távban gondolkoznak, céljuk a minél gyorsabb és minél nagyobb nyereség elérése. Tőkéjük kalandortőke, amely nélkülöz minden klubhűséget, és éppen ott tűnik fel, ahol nagyobb profitot remél. Őket csupán szerződés köti a klubokhoz, és szerintem el is fognak tűnni a futballpiacról.

A magyar átalakulás késik, de ebben nem csak a futballszféra a hibás. Szerintem bizony az üzleti világ is le van maradva annak felismerésében, hogy a magyar futball pár éven belül kicsoda üzletet fog jelenteni a befektetők számára. A befektetők jelenleg nem élnek a jövedelmezőségi számítások adta előrejelzési lehetőséggel. Véleményem szerint az üzleti világ a jóhiszemű szurkoló szintjén szemléli a magyar hivatásos labdarúgás átalakulási folyamatát, ahelyett, hogy fontos szereplőként katalizálná ezeket a folyamatokat. Pedig a nemzetközi folyamatokra kitekintve azt láthatjuk, hogy az elmúlt évben az angol tőzsdén pontosan a futballklubok produkálták a legmagasabb hozamokat. Aki most kapcsolódik be a magyar labdarúgás átalakítási folyamatába, még hatalmasat „tarolhat”.

Milyen feladat vár a magyar labdarúgás átalakulásában az Ön által említett befektetői körön kívüli többi érintettre, szereplőre?

A futballpiacon található szereplők száma igen nagy, s mindannyiuknak megvan a maga szerepe és az ebből adódó felelőssége az átalakulás végigvitelében, sikerében. Hadd konkretizáljam a tanulmányok idevonatkozó állításait. Kezdjük az egyesületeken kívüli szereplőkkel!

Véleményem szerint a megoldás kulcsa az MLSZ és a Liga kezében van. Az MLSZ feladata, hogy különböző szabályzataiban elősegítse a klubok önállósodásának, üzletszerűvé válásának folyamatát, ugyanakkor meggátolja az olyan fúziók tervét, amelyek nem a labdarúgás szakmai érdekét szolgálják. Az MLSZ-nek biztosítania kell azt, hogy a klubok önállóan dönthessenek az átalakulásról, és a sikeresség megítélése a továbbiakban legyen a futballpiacra bízva.

Az MLSZ további nagyon fontos feladatát jelentené bizonyos garanciarendszer kialakítása, amely biztosítaná a profi csapatok biztonságos működését. Ebben rögzítenék a működéshez szükséges alapkövetelményeket, hiszen az MLSZ feladata a magyar futball presztízse feletti őrökösés, ennek fenntartását szolgálná ez a rendszer. A bajnokságban való induláshoz szükség lenne bizonyos feltételek előírására, mint például bankgarancia, létesítményekre vonatkozó követelmények, szervezeti felépítés. De ahhoz, hogy az MLSZ alkalmassá váljon mindezek megítélésére, ahhoz magának a szövetségnek a szervezetét kellene átalakítani.

Az átalakulásban nagyon fontos szerepet kell betöltenie a Ligának is, hiszen a Liga feladata annak biztosítása, hogy a klubok minél kedvezőbben értékesítsék hirdetési lehetőségeiket. A klubok joga a Ligán keresztül történő saját értékesítés, amely egybeesik mind a Liga, mind az MLSZ érdekeivel, hiszen közös céljuk nem lehet más, mint az, hogy a klubok minél jobban éljenek.

A harmadik nagyon fontos külső szereplő az állam, a magyar kormányzat. A magyar futball rendbetétele nem történhet meg kormányzati szintű segítség nélkül. Hadd támasszam alá ezt is egy külföldi példával. Spanyolországban a kormányzat nem tűrte tovább a felgyülemlett hatalmas egyesületi adósságokat, és kötelezően előírta a klubok számára a részvénytársasági formában való működést.

A hiba igazában nem is a kormányzatban van, hanem azokban az intézményekben és emberekben, amelyeknek és akiknek közvetíteniük kellene a futball problémáit a kormányzat felé, illetve javaslatot kellene tenniük a kormányzat számára.

A sporttörvény nem érinti a magyar futball kérdését, és ez így van jól, hiszen a futballklubok működésének a gazdasági társaságokhoz kell hasonlatossá válnia, így a futball nem igényel külön törvényi szabályozást. A sporttörvényből adódó egyedüli probléma – és ez jelenti egyben a magyar futball egyedüli kapcsolódási pontját a törvényhez – a létesítmények, ingatlanok tulajdonának, tulajdonviszonyainak rendezetlen kérdése.

Az OTSH szerepe mára teljesen formálissá vált, elsősorban az olimpiai sportágak körében van jelentősége, így az átalakulás folyamatában nem játszik szerepet.

Mit vár el a futballkluboktól?

Az átalakulás mikroszintről is indulhat, mint ahogyan az a *BVSC* esetében is megtörtént. Ennek azonban nagyon fontos akadályát jelenti az, hogy a klubvezetők többsége ellenérdekelte ebben, és inkább a *status quo* fenntartásában érdekelt. Valós tulajdonosnál az ő sorsuk bizonytalanná válna. Továbbra is érdekük a jelenlegi tarhálásos szponzori finanszírozás fenntartása, amelynek eredményeként nekik is csurran-cseppen valami.

Szerintem egy-két év alatt látványos szelekció fog lezajlani a magyar futballban, amely akár régi hagyományokkal, hatalmas *image*-dzzsel rendelkező klubokat is tönkretehet, ha a menedzsment tehetetlenül és válasz nélkül szenved el a környezeti változásokat. A klubvezetők előtt álló feladat pedig nem könnyű: tulajdonosokat kell szerezni, a klubokat át kell szervezni. A menedzsment egyik legfőbb feladata tehát üzleti kínálatot nyújtani a befektetők számára. Ezeket a feladatokat kell tehát a kluboknak megszervezniük.